

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült Pitvaros Község Önkormányzati Képviselőtestületének
2014. május hó 19. napján megtartott **rendkívüli testületi üléséről**.

Az ülés helye: Pitvaros Községi Önkormányzat házasságkötő terme, Kossuth L. u. 30.

Jelen vannak: Radó Tibor polgármester
Anderkó Attila alpolgármester
Forróné Beleznai Mária képviselő
Makó Lóránt képviselő
Makó Sándor képviselő
Tószegi Gyula képviselő

Tanácskozási joggal meghívottak: Dr. Sarkadi Péter jegyző.

Vendég: Dr. Lázár János országgyűlési képviselő.

Radó Tibor polgármester – Szeretettel köszöntök mindenkit a 2014. május 19-én megtartott rendkívüli testületi ülésünkön. Nagy szeretettel és tisztelettel köszöntöm frissen megválasztott országgyűlési képviselőnket, Dr. Lázár Jánost. Első napirendi pontunkban ő fog majd felszólalni. Mivel ez egy képviselőtestületi ülés, ezért meg kell állapítanom, hogy 1 fő hiánnyal a képviselőtestület teljes létszámmal határozatképes. Jegyzőkönyv-hitelesítőket kell választani, szeretném felkérni alpolgármester urat, Anderkó Attilát, illetve Tószegi Gyula képviselőtársamat, ha elfogadják.

Anderkó Attila alpolgármester – Igen.

Tószegi Gyula képviselő – Igen.

Radó Tibor polgármester – Kérem, szavazzunk a jegyzőkönyv-hitelesítőkről. Aki elfogadja, kérem, szavazzon. Köszönöm.

A képviselőtestület 6 igen szavazattal az alábbi határozatot hozta:

Tárgy: Jegyzőkönyv hitelesítők kijelölése

61/2014. (V.19.)

H A T Á R O Z A T

Pitvaros Község Önkormányzati Képviselőtestülete jegyzőkönyv hitelesőnek Anderkó Attila és Tószegi Gyula képviselőket jelölte ki.

Radó Tibor polgármester– Ismertetném a napirendi pontokat. Az első napirendi pontunkban országgyűlési képviselő úr fog bemutatkozni, pár szóban ismertetni a dolgokat. Második napirendi pont Pitvaros község fejlesztési tervei 2014-2020-as időszakra, és van még egy harmadik napirendi pontunk is, az egyebek. Van-e kiegészítés a napirendi pontokkal kapcsolatban? Nincs. Aki elfogadja, kérem, szavazzon.

A képviselőtestület 6 igen szavazattal az alábbi határozatot hozta:

Tárgy: Napirend elfogadása

62/2014. (V.19.)

H A T Á R O Z A T

Pitvaros Község Önkormányzati Képviselőtestülete az ülés napirendjét az alábbiak szerint fogadta el:

1. Dr. Lázár János országgyűlési képviselő bemutatkozása

2. Pitvaros község fejlesztési tervei a 2014-2020-as időszakra
3. Egyebek

1. napirendi pont: Dr. Lázár János országgyűlési képviselő bemutatkozása

Radó Tibor polgármester–Át is adnám a szót.

Dr. Lázár János országgyűlési képviselő –Köszönöm szépen. Tisztelt polgármester, tisztelt képviselőtestület, köszönöm szépen a találkozás lehetőségét, több oka is van, hogy a polgármester úrtól meghallgatást kértem. Első oka nyilvánvalóan az, hogy 2014. május 6-án tett esküt az új országgyűlés, ahol a mandátumomat igazolták és az esküt letettem, így belevághatok abba a képviselői munkába, ami részben a Pitvarosi választópolgároknak köszönhető, akiknek ezúttal is szeretném megköszönni a lehetőséget a közös munkára, és megköszönöm azoknak is, akik a választáson részt vettek, de nem rám adták a voksukat, a demokráciában a választáson való részvétel mindenféleképpen különleges erővel és jelentőséggel bír. A parlament alakuló ülését követően arra az elhatározásra jutottam, hogy polgármester úrral megbeszéltük, és hogy a Pitvarosi polgároknak is ezt megígértem, rendszeresen szeretnék kapcsolatot tartani a képviselőtestülettel, illetve a térség településeivel, ennek jelen pillanatban azt a formáját választottam, hogy mind a 19 képviselőtestületet arra kértem, hogy lehetőség szerint biztosítsanak nekem meghallgatási lehetőséget. Találkozzunk, és próbáljuk összerendszerezni első pontban azt, hogy mi lehet a közös munkának, az együttműködésnek a keretrendszere. Itt szeretném kérni és jelezni, hogy a képviselőtestület ülésén időnként részt vehessek, és a képviselőtestülettel, ha nem is ekkora közérdeklődés mellett, de át tudjuk beszélni azokat az ügyeket, amelyek aktuálisan érdekesek, figyelemre méltóak, a település működésében segítséget nyújtanak. Nyilván egy parlamenti képviselőnek egy helyi képviselőtestülettel a viszonya úgy kell alakuljon, hogy rendelkezésre kell állnia, fel kell ajánlania az együttműködést, és arra kell törekednie, hogy a képviselőtestület feladatait jól tudja ellátni, illetve amiben szükségük van fejlesztésre vagy támogatásra, az meglegyen, egy kijáró típusú képviselőnek kell lennie, aki megpróbálja Pitvaros és a környékbeli települések érdekeit is képviselni, és a segítséget megadni, ami a működéshez, fejlődéshez, előmenetelhez szükséges. Tehát a képviselőtestülettel negyedévente szívesen találkozónék az ügyek áttekintése és a kérdések megbeszélése céljából. Ezen kívül szeretnék lakossági fogadóórák keretében, négy szemközt is lehetőséget biztosítani a választópolgárokkal való találkozásra, és szeretnék lakossági fórumokon minél több mindenkivel a helyi közélet ügyeiről szót váltani. Ezt szerettem volna tisztázni első pontban, hogy az együttműködésünknek mi a kerete, mik a lehetőségei. Én azt hiszem, hogy a képviselőtestületi munka segítségével, illetve az együttműködésben zajló lehetőségek vannak, természetesen ezek a formalizált keretek lazulhatnak, lazulnak értelemszerűen idővel, hiszen ha az itteni választópolgárok megismerik a képviselőjüket, akkor sokkal könnyebb lesz majd egymással szót érteni, és a rendszert működtetni. Arra kértem a Weszely Tamás urat, aki a járási hivatal vezetője, és Farkas Évát, aki a Klebelsberg intézményfenntartónak a vezetője, hogy jöjjenek el, hiszen lehetnek olyan aktuális kérdések mindjárt az első testületi ülésen, amin részt veszek, amin érdemes kooperálni, együttműködni, és az ő segítségük mindenféleképpen szükséges. A második dolog, ami miatt fontosnak tartottam már most, a május 6-a óta csak két hét telt el, de már most fontosnak tartottam a találkozást, ez az, hogy június 6-án alakul a kormány, és nyilvánvaló, nekem a munkám része az, hogy a határ menti kistépülések, amelyek tipikusan inkább nehéz helyzetben lévő települései az országnak, szerkezetüket illetően kisebb méretű települések, társadalmukat illetően szociális problémák, munkanélküliség, elvándorlás, hátrányos helyzet illeti őket. Ezekkel a településekkel kapcsolatot tartva megpróbáljam összegyűjteni a működési, létezési tapasztalatokat, egy-egy ilyen településnek mire van szüksége illetve milyen problémákkal szembesül, mindjárt a délelőtti folyamán már szembesültem egy komoly problémával, mégpedig az óvónők bérének a finanszírozásával és óvoda működtetés normatív nehézségeivel, amelyek láthatóan problémát jelentek. De nyilvánvaló, minden olyan tapasztalat, terv, elképzelés fontos, amely ennek a testületnek

az idei programja, amit szeretne megvalósítani, nyilván szerencsés helyzetben vagyok, mert rólam már döntöttek a választópolgárok, a képviselőtestületről pedig még ezután fog-nak dönteni itt Pitvaroson, bár ez itt rutinszerűen megy. Tehát Pitvaroson rendszeresen alkalmat találnak a választópolgárok arra, hogy elmondják a véleményüket, el is szokták mondani, és el is döntenek a közösségnek a sorsát, tehát itt nagy rutin van demokráciában már, valószínűleg októberben is élni fognak ezzel a lehetőséggel, ahol újra irányt szabnak a dolgoknak, hogy új képviselőtestületet és polgármestert fognak választani. A helyi ta-pasztalaton túl van egy harmadik oka is a jövőtelemnek, ami a kormány szempontjából kiemelten fontos, a helyi működés összes tapasztalata, de van egy harmadik oka is a jöve-telemnek, ez pedig az, hogy a kormán az idén nyáron a megyei önkormányzatokkal közö-sen el fogja dönteni a települési önkormányzatok számára juttatott Európai Unió források sorsát 2014- és 2020 közötti időszakot illetően. A Csongrád Megyei Önkormányzatnak ebben lesz szerepe, az ő feladata a megyei területfejlesztési elképzelések összehangolá-sa, így úgy gondolom, elkerülhetetlen az, hogy Pitvaros Község Önkormányzata lehetőség szerint egyetértésben a választópolgárokkal, a választópolgárok által legitimizálva, olyan fejlesztési elképzeléseket fogalmazzon meg, ami részben beleilleszthető az ország fejlesztési elképzeléseibe, ami a gazdasági minisztérium és a miniszterelnökség kezében össz-pontosul, részben pedig tudjon szót érteni a megyével, hiszen ezek a fejlesztések, elkép-zelések ott is meg kell jelenjenek. Ez terjedhet az intézmények korszerűsítésétől a helyi életminőséget befolyásoló beruházásokon keresztül a humán- és reálinfrastruktúra javítá-sán át a számukra legfontosabb dologig, ez pedig a helyi vállalkozások kiemelt támogatá-sa. Éppen a Négy-határ Kft-től jövök, ahol mint helyi vállalkozással pont a vidékfejlesztési támogatásokról beszélgettünk, hogy egy ilyen cégnek, az ott dolgozó mindegy 100 ember munkájának megőrzéséhez milyen típusú támogatások, pályázat és egyéb támogatásokra van szükség a következő időszakban. Nagyon hasznos volt a beszélgetés a cég vezetőjé-vel, ami fontos visszajelzés volt a vidékfejlesztés és agrárpolitika aktuális kérdéseit illető-en. Tehát konkrét elképzelések kellenek, konkrét javaslatok, kérések, egy lista kell, ami-hez munkasegítséget tudok adni, tudok abban segíteni, hogy a listán szereplő elképzelé-seknek a megvalósulásához közelebb jussanak. Nyilvánvaló, itt megfogalmazódott néhány dolog, amit majd szívesen reflexióként elmondok, ami lehetőség a fejlődésre. Az ország-ban 2-3%-os gazdasági növekedést feltételezve leszek olyan források, amelyeket kistele-pülések fejlesztésére lehet felhasználni, mint ahogy több forrásból is, de megpróbáltunk támogatást biztosítani, ugye egyrészt konszolidáltuk az önkormányzat adósságát, ami 55 millió forint volt, működési támogatást biztosítottunk 2013-ban, 3,7 millió forintot és 2 millió forint egyszeri fejlesztési támogatást biztosítottunk az önkormányzatnak. Ez mind hazai forrásból ment. Ezen kívül lesznek az Európai Unió források, amelyeket úgy kell össze-rakjanak a maguk fejében, hogy nagy része jó volna, hogy ha helyi vállalkozásokhoz vándorolna, majd az önkormányzat olyan beruházásaiba, amely helyi vállalkozásokat támogat infrastruktúrával. És az Európai Unió pénzek kisebb része az, amely humán és reálinf-rastruktúrát jelent, utépítés, energetikai korszerűsítés, ott lehet betenni az összes önkor-mányzati intézményt energiakorszerűsítésre, vagy éppenséggel orvosi rendelő korszerűsí-tésére, tömegközlekedés korszerűsítése, ami ebben a térségben kifejezetten fontos, hi-szen nincs jól megszervezve a tömegközlekedés, ami képes lenne hordani a munkaerőt Makóra vagy Orosházára adott esetben, attól függően, hogy ki hol dolgozik, és az oktatási intézmények korszerűsítéséig ebbe a körbe tartozik. Ez 7200 milliárdos kassza, és van egy külön 1000 milliárdos kassza a vidékfejlesztésre, ami a következő időszakban érdem-ben fog módosulni, mert a vidékfejlesztés kifejezetten kis és közepes agrárvállalkozások, családi gazdaságok, társas vállalkozások támogatására szánjuk, és kevésbé társadalom-politikai célok megvalósítására. Tehát vidékfejlesztési támogatásból szobrot építeni nem lehet, ellenben működő agrárvállalkozásoknak szarvasmarhatelep vagy sertéstelep kor-szerűsítés vagy szállítóeszköz vásárlás, tanyavillamosítás vagy tanyabővítés vagy külterü-leti belvízelvezető- és öntöző rendszer, utépítés szempontjából mindenféleképpen ilyen forrásokat biztosítani fogunk. Tudom, hogy az önkormányzati választások itt Pitvaroson fontosak, ezzel együtt nincs arra idő, hogy azt megvárják, ami a fejlesztési elképzeléseket

illeti, tehát az idén nyáron Pitvaroson tudni kell, hogy a következő négy évben merre szeretnének haladni, aztán erre vagy ráüti a pecsétet, voksát a lakosság októberben, vagy módosítani kell, de valami vízióval, valami tételes listával mindenféleképpen rendelkezni kell. Én azért jöttem, hogy ezt elkérjem, illetve különösképpen azért, hogy a segítségemet a településnek felajánljam. Köszönöm szépen.

Radó Tibor polgármester – Kicsit akkor össze is moshatjuk a két napirendi pontot a fejlesztési elképzelésekkel, és akkor pár szóban el is mondanám, hogy a mi elképzelésünk milyen irányba megy. A decentralizált alapokból az egészségügyi szolgáltatást szeretnénk fejleszteni. Össze szeretnénk vonni egy épületkomplexumba azokat a szolgáltatásokat, amik a helyi lakosságot látják el, tehát a háziorvosi rendelőt, a fogászatot, védőnői szolgálatot, lehetőség szerint a gyermekvédelmi szolgálatot, mind egy új építésű, és energetikailag is hatékony minden érvényben lévő szabálynak megfelelő komplexumban, ezt a megyei fejlesztési tervbe bele is terveztük. Tehát nem szobrot és egyéb látványosságot szeretnénk fejleszteni, kimondottan ebbe az irányba mentünk el, nagyságrendileg a támogatási összeg, ami várható a következő hét évben, így ebben az alapban ki is merül erre az egy célra. Az energetikai beruházásunk eddig is az elmúlt 3,5 évben komolyan ment, illetve remélem, még folytatódik, KEOP pályázatok, különböző közfoglalkoztatási programban energetikai pályázatokban otthon vagyunk, úgy érzem, hogy nagyon sikeresek is kistélepüléshez képest. Remélem, hogy ez nem fog megtörni és további díjakat is kaphatunk, hiszen 2013-ban a Klímasztár díjat is elnyertük az elért eredményeinkkel. Ami eddig sajnos még nem nagyon sikerült és most már ez a legnagyobb útirány, a helyi gazdálkodóknak, a helyi vállalkozóknak a segítése minden olyan fejlesztéssel, amivel munkahelyeket lehet teremteni, és a helyi vállalkozókat erősíteni. Vannak nagyon nagy volumenű elképzelések is, amiben kihagyhatatlan például egy oktatás-fejlesztési program, a Szegedi Tudományegyetemmel kapcsolatban szeretnénk, igazából már fel is vettük a kapcsolatot, hogy ha ősszel megnyílnak a pályázati lehetőségek, kutatás-fejlesztési projekt keretében kukorichulladék, tehát mezőgazdasági hulladék feldolgozására üzemet létrehozni, mert ezzel a helyi gazdákat is kicsit pozícióba tudnánk hozni. Hiszen azok, akik Csongrád megyében vagy dél-Békésben megtermelik azokat a mezőgazdasági terményeket, amihez itt ideális a föld, azt el is kell szállítani. És általában innen azért messzebb van Budapest, mint például Kecskemét környékéről, a szállítási költségek magasabbak, a vételárban ez nyilván megjelenik. Hogy ha csak annyit tudnánk kompenzálni mezőgazdasági hulladékok felhasználásával, hogy ezt a bevételkiesést pótoljuk, akkor egy életképes és erős mezőgazdaságot lehetne létrehozni itt Pitvaros és 30 km-es körzetében. Ehhez nyilván fejleszteni kell, kutatni kell, de azért is van ugye az egyetem, hogy ők is részt vegyenek egy ilyen projektben. Tudom, nagyon nagy álom, és nagyon nagy fejlesztés, de remélem, hogy tudunk egy kis segítséget kapni ehhez, hiszen az adottságaink megvannak ahhoz, hogy egy ilyen gyárüzemet létrehozzunk. A Makói kistérségben a települések egységesen próbálnak fellépni a mezőgazdasági termények feldolgozásában és elszállításában, egy makói központú fejlesztési koncepciót nyújtottunk be a megyei fejlesztési terv keretében, ebben mikrotérség, így a Pitvarosi mikrotérség is kivette a részét, egy felvásárló és elő-feldolgozó üzemegységet hoznánk létre a támogatásból, ha létrejöhet. Nyilván ez is egy hét éves fejlesztési ciklusnak a teljes összege, ezért az nem várható, hogy 2015-ben megvalósul, de 2020-ig reméljük, hogy Pitvaroson is, főleg a kertészeti növényeknek a felvásárlási módja megvalósulhat itt Pitvaros és környékén, és tényleg a helyi kistermelők is megtalálják a pozíciójukat. Ezen kívül már egy nyertes pályázatot tudok mondani ezzel kapcsolatban, a földutak rekonstrukciója el fog indulni hamarosan, a gépbeszerzési pályázatot megnyertük, illetve a gépet is már beszereztük, és ezzel is szeretnénk a gazdálkodóknak - akár a Négy-határ Kft-t is, ami a legnagyobb munkáltató a környéken - támogatni, hogy el tudja érni azokat a földterületeket, amit ők művelnek, és a terményeket minél gazdaságosabban és jobb minőségben tudják elszállítani a vevőkhöz a piacra. Nagyvonalakban ennyit szerettem volna elmondani.

Dr. Lázár János országgyűlési képviselő –Ha megengedi polgármester úr, reagálnék. A mezőgazdasági támogatási rendszer kifejezetten fontos lesz, abban az értelemben, hogy a mezőgazdasági támogatások nagy részét mindegy, hogy vidékfejlesztési támogatás, földalapú támogatás volt, azt a mezőgazdasági termelőknek a 10%-a kapta meg. Tehát van egy olyan rémisztő szám, hogy a mezőgazdasági támogatások 70%-80%-a vándorol a mezőgazdasági termelők 10%-ához. Ez azt jelenti, hogy csak a nagyüzemek, vagy döntő mértékben a nagyüzemek részesültek a támogatásokban. Ezt nyilvánvalóan szeretnénk megváltoztatni. Ezért fogjuk ezt átrendezni oly módon, hogy aki állattenyésztéssel foglalkozik, zöldség-gyümölcskultúrával foglalkozik, azt mondanám, hogy munkaerő-igényes mezőgazdasági kultúrával foglalkozik, az támogatásra érdemes. Az a lényeg, hogy minél több munkaerőt tudjon lekötöni. Az agrárium az nem gazdasághatékonysági kérdés, nem jövedelemtermelési készség és képesség vagy nem adófizetési készség, képesség az állam szempontjából, az állam szempontjából az munkahely-teremtési lehetőség. Tehát az a kérdés, hogy a mezőgazdaságban mennyi munkahely teremthető és milyen támogatáspolitikát kell ehhez megvalósítani. Ez az egyes válaszból, ebben érdemi változások lesznek, tehát át fogjuk rendezni a mezőgazdasági támogatásoknak a rendszerét oly módon, hogy a nagyok helyett a kicsik és a közepesek felé hasson. Ez nem azt jelenti, hogy a nagyokat kizárjuk a rendszerből, de még a földpolitikában 80% kis-közép gazdaság, 20% nagy birtok, ugyanezt akarjuk a támogatáspolitikában is megvalósítani. Ennek nyilvánvalóan lesznek következményei, pro és kontra egyaránt. Itt azt élelmiszeripar, ami kell, hogy hangsúlyt kapjon, a Makói térségnek kifejezetten jó az ötlete, és mind a gazdasági minisztériumnál lévő gazdaság-fejlesztési operatív programban, mind pedig a területi operatív programban és az Európai Unió pénzek felosztási rendszerében kifejezetten az élelmiszeriparra és élelmiszeriparra fogunk koncentrálni, ne csak termeljen, hanem valamilyen szinten feldolgozzon a magyar mezőgazdaság, ezt különösen fontosnak gondoljuk. Energetikai területen az energetikai források fedezni fogják az állami használatban vagy önkormányzati tulajdonban lévő különböző szolgáltató létesítmények, elsősorban köznevelési intézmények felújítását, energetikai korszerűsítését, de ugyanez a vonatkozik középületekre, hiszen ott jelentős megtakarításokat érhetünk el. Nem luxus és nem látvány középületeket szeretnénk, hanem fenntartható, jól működtethető középületekre van szükség. Ezért az energetikai korszerűsítések előtt nyitva a kapu, annyit szeretnék még itt megjegyezni, hogy az egészségügyben várható politikai fordulat lesz, a háziorvosi rendszer, a védőnői hálózat, a mentőszolgálat, a betegszállítás, a népegészségügyi szűrések fognak előtérbe kerülni. Ezeknek a támogatása valósul meg bizonyos forrásokból, tehát egy háziorvosi praxis, egy háziorvos, és a háziorvosi ellátásra kötelezett önkormányzat azzal kalkulálhat, hogy a háziorvosok sokkal jobban előtérbe fognak kerülni a következő négy év egészségpolitikájában, ugyanez vonatkozik a betegszállítás megszervezésére, a mentőszolgálat további támogatására. Ebben a térségben kiemelten fontos a betegek szállítása, egy dolog, hogy milyen ellátás van egy kórházban, jelen pillanatban Csanádpalotáról lemértem, 50 perc alatt lehet eljutni a makói kórházba, ami Pitvarosról se lehet sokkal egyszerűbb, az adott logisztikai viszonyok mellett, ez érdemben életminőséget befolyásoló kérdés. Nem csak az a kérdés, hogy mi történik a kórházban, hanem hogy jut el a kórházba, és jelen pillanatban a megyének ebből a szegletéből, a Békés megyével határos részéből a legközelebbi területileg illetékes makói kórházig eljutás jelen pillanatban a legnagyobb kihívás. Ez közlekedési kérdés egyben, amit te most nem hoztál szóba, de minden más polgármester szóba hozott, ugye az Európai Unió pénzekből lehet autópályát építeni, amiben ez a térség érintett, hiszen az M43-as eljut a határig, 2015 végére, közepére, és a románok is megépítik a maguk 6-os autópályáját. A kettő összekötésével egy európai folyosó nyílik meg, Nagylaknál szeretnénk ezt a határrendészeti és átvezetési problémát megoldani többlet-áldozatvállalás kapcsán, illetve a lehajtók megépítése és a rávezető utak korszerűsítése fontos kérdés, ami megfogalmazódott a polgármester kollégák részéről, hogy az autópálya-építést használjuk fel arra, hogy az autópályára rávezető utak, csatlakozó utak minőségének felújítása megtörténjen, mert sajnos 2014 és 2020 között arra már nem lesz lehetőség, hogy az Európai Unió pénzéből utakat tudjunk fejleszteni.

ni. A hármas, négyes számú utakra nem lesz forrás, hazai forrás lesz, vagy ami ennek a térségnek jó, tulajdonképpen Nagyértől Kiszomborig, az a magyar-román határ menti forrásfelosztási rendszer, ebben lehet útépitésre pályázni, lásd Csanádpalota, ami szerintem nagyon fontos dolog, kerékpárút-építés. Ezt a településrendszert kerékpárúttal kell összekötni. Ebben szerintem vannak gazdasági és társadalompolitikai okok, Csanádalbertiből Pitvarosra járnak és a környékbeli településekről is szolgáltatást igénybe venni, ez jelenti a kereskedelmet, jelenti az iskolát, jelenti az egészségügyi, szociális ellátást, 3-4 km kerékpárral még befogható távolság, ugyanakkor az életvezetési vagy szabadidő-eltöltési kérdés is, ami a hétvégét illeti, illetve többekben felmerült a falusi turizmusnak a kérdése is, ami ez idáig egy szép vízió vagy illúzió volt. Van, ahol ebben elindult a belföldi turizmussal, regionális belföldi turizmussal, diákturizmussal való alapozás, attraktivitás nélkül, kerékpárút nélkül például ez is csak illúzió. Tehát az összes település összekötése, ami jelent 11 települést tulajdonképpen, plusz Makó a 12., ennek a településrendszernek kerékpárúttal összekötése az érdemi minőségváltozást jelentene, én ezt nagyon fontos céloknak tartom a következő időszakban és Európai Unió forrásból teljes egészében lefedezhető. Ez az, amire EU-s pénzt lehet szerezni, hogy a 12 település egymással, és a román oldallal teljes összeköttetésben legyen. Ami az egészségügyet illeti, arról beszéltem, és a munkahelyteremtésnek nyilván minden útkeresés, ami a tudományos kutatás-fejlesztést, a Szegedi Tudományegyetemmel való együttműködési illeti, jó példája lehet. Lesz olyan munkaerő, akit fel kell venni a mezőgazdaságra, lesz olyan munkaerő, ami az erősödő iparban kell, hogy helyet találjon, kifejezetten támogatjuk a visszaiparosítást, ami alapvetően német beszállító ipart jelent a mostani gazdasági növekedés számai mögött is részben ez van, a német iparba beszállító vállalkozások számai vannak benne, és lesznek olyanok, akik számára közfoglalkoztatást kell biztosítani. Közfoglalkoztatás május 1-től december 31-ig nagyságrendileg ugyanazzal a létszámmal vagy valamennyivel többel tud működni, attól függ, hogy mit csinálnak a közfoglalkoztatásban, hogy működött május 1-e előtt. Január elsejével azt fogjuk mondani, és azt fogjuk tenni, hogy minden munkanélküli számára minimum a közfoglalkoztatás lehetősége rendelkezésre áll. Tehát szociális jövedelempótló támogatás helyett közfoglalkoztatást fogunk minimálisan biztosítani, a munkaerőpiacon legrosszabb esetben a közfoglalkoztatásnak fel kell vennie minden munkára vágyót. Pontosan meg lehet mondani, hogy Pitvaroson most hány ilyen ember van, aki jövedelempótló támogatásban részesül, vagy munkanélküli támogatásban részesül, számukra január elsejétől ki kell nyitni teljes egészében minimum a közmunka lehetőségét. Ez az önkormányzat számára nagy felelősség, közmunkát tud adni az önkormányzat, tud adni a vízügyi igazgatóság, például ennek van is értelme: a belvízkezelés, szárazér rekonstrukció illetve az öntözés kapcsán, de az önkormányzat fogja szerintem a nagyobbik részét elvinni. Ez értelmes közmunka kell, hogy legyen, célhoz kötött, értelmes közmunka kell, hogy legyen, ami nem olyan könnyű feladat, a térségben vannak rá jó és rossz példák. És ráadásul a közmunka világában látni kell, hogy aki nem érdemes a közmunkára, azt ki kell tenni a rendszerből, természetes, hogy el fogja veszíteni az összes támogatást, ami eddig a számára járt, de a közmunka nem arra való, hogy valaki kitöltse a papírt, hogy ott volt és lealibizze a munkát, hanem valójában dolgozni kell. Tehát a közmunkában nagyobb munkafegyelemre van szükség, és a közmunka egy olyan lehetőség, amit igenis teljesíteni kell. Most itt felmerül persze a kérdés, hogy az önkormányzatoknak mi a feladata, mi a felelőssége, érdemben változtattuk meg az önkormányzati feladatokat és felelősségeket, mert az önkormányzatok válláról az adósság-konzolidációval, az adósság átvállalásával párhuzamosan megpróbáltuk levenni az intézményműködtetés terhét és felelősségét. Ma egy önkormányzatnak, ha a politikai vitákon túl tud lenni, és egy közösséget jó irányba tud vinni, és jó irányba tud terelni, a legfontosabb dolga, hogy fejlessze azt a települést. Településfejlesztő önkormányzatokról beszélünk, hogy az az infrastruktúra, amit polgármester úr említett, az itt élőket oly módon szolgálja, hogy megelégedettek legyenek, ne akarjanak elköltözni, jó helynek tekintsék azt a települést, ahol élnek. Egy ilyen terület van, ahol az önkormányzatok feladat- és hatáskörében változást tervezünk: ez pedig a szociális segélyezésnek a kérdése. Az a meggyőződésünk, hogy a szociális segélyeknek a kérdésében

a települési önkormányzatoknak kell döntenie, a forrást az államnak nyilvánvalóan biztosítani kell, de azt a döntést, hogy Pitvaroson ki az, aki érdemes szociális ellátásra, és ki az, aki méltatlan a szociális ellátásra, azt itt ebben a közösségben kell meghozni. Azt Budapestről, Szegedről vagy Makóról nem lehet eldönteni, hogy Pitvaroson ki az, aki segítségre szorul, és ki az, aki nem szorul segítségre és mégis kap segítséget, kiszorítva olyanokat, akik egyébként támogatásra vagy segítségre érdemesek. Ezt helyben kell elrendezni, mert én nem tudom megmondani még csak Hódmezővásárhelyről sem, hogy ki az az ember, aki Pitvaroson visszaél a szociális támogatással és ki kell tenni a rendszerből, de nagyon gyorsan, és helyette meg olyanoknak kell segíteni, aki tisztességesen akar gyereket nevelni és mégsem boldogul. A szociális rendszerben nem az elköltött pénz mennyiségével van a problémánk, mi azon nem tudunk, és nem is akarunk spórolni. A szociális rendszerben az igazságossággal van a probléma. Nagyon sok ember úgy érzi, hogy nem igazságos a szociális rendszer, mert olyanokon segít, aki nem érdemes rá, és olyat hagy az út szélén, aki meg érdemes volna a segítségre. Úgy gondolom, hogy a magyar szociális rendszer akkor lesz igazságosabb, ha a képviselőtestületek döntenek el azt, vagy befolyásolják érdemben, hogy a szociális támogatás kihez kerüljön. Mert maguk ismerik azokat, akik itt élnek. Önök tudják, hogy az az ember érdemes segítségre, a másik pedig nem, és meg tudják beszélni egymással. Ráadásul jogi értelemben pedig a település vagy a körjegyzőségek jegyzői apparátusa elő tudja ezt a döntést készíteni. Volt erre példa a '90-es évek elején, ahol sokkal több szerepe volt az önkormányzatoknak a szociális segélyezésben, talán régebbi települési képviselők emlékeznek rá, még szociális fellebbezésekről is döntött a képviselőtestület, ezt a világot szeretnénk részben fejleszteni, részben pedig visszahozni. Azt gondolom, hogy egy képviselőtestületnek szót kell értenie a falu közösségével, a dolgokat meg kell próbálni egy irányba terelni, és négy jó éve lehet egy Pitvaros méretű településnek, abban az értelemben, hogy az itt élők életminőségét érdemben tudja pozitív irányba befolyásolni. Tehát források lesznek. A források lehívására alkalmas ötletek, pályázatok, elképzelések kellenek, és szeretnék erről nem csak majd jegyzőkönyvet, hanem valami írásos elképzelést, előterjesztést kapni polgármester úrtól, és a képviselőtestülettől, és magam pedig szeretnék minden segítséget megadni parlamenti képviselőként ahhoz, hogy ezekből a dolgokból jó néhány dolog meg tudjon valósulni. Most azt gondolom, hogy akármilyen furcsa is, de több a forráslehetőség, mint ahány elképzelés, ötlet versenyez, mert az Európai Unió szűkítette azt a kört, amire pénzt lehet adni, jobban végiggondolt, gazdaságilag jobban kiszámolt, társadalmi hatásait illetően áttekinthető programokra van szükség. Tehát most nem az a cél, hogy kapok pénzt, és lökjük ki, szórjuk szét, mindegy, hogy hova, csak menjen ki a pénz, az első hét éves ciklus utolsó néhány évében ez volt a jellemző, nem is néztük már, hogy mire, csak ne maradjon már Brüsszelben, ezért költsük el. Most van arra idő, alkalom, és én magam, amikor itt vagyok, ebben a munkában állok benne, hogy azt megnézzük, hogy minek van értelme. Tehát hogyan lehet értelmesen elkölteni azt a pénzt, ami erősíti az itteni gazdasági szereplőket, erősíti a társadalmat, és a végén valami sokkal jobban működő rendszer jön ki belőle. Nincs könnyű helyzetben az a települési képviselőtestület, az a közösségvezetés, aki itt a keleti határ mellett próbálkozik, mert hátrányos helyzetű települések, sok esetben lemaradt települések vannak. Tehát itt azért meg kell küzdeni mindenért, és ráadásul miután nagyobb a szegéltség, több a társadalmi konfliktus, ezért nehezebben ösztönözhető a közösség, nehezebben lehet megszervezni a közösséget, nehezebben lehet egy stabil irányt szabni a dolgoknak, mert sokkal konfliktusosabb vagy ellentmondásosabb a környezet. Ezért fontos lesz majd az önkormányzati választáson letisztítja ilyen szempontból a dolgokat, de nagyon hogy a képviselőtestületnek legyen egy munkaprogramja, hogy ő ezt a 15-20-30 dolgot akarja megcsinálni a következő négy évben, és ezt meg ezt meg ezt kérjük és akkor már csak feszíteni kell a képviselőt, hogy ne csak dumáljon, hanem valami történjen is. Köszönöm szépen polgármester úrtól. Válaszok szívesen bármilyen más kérdésre is.

Radó Tibor polgármester – Köszönöm szépen. Ha két gondolatébresztő dolgot mondatok, a közfoglalkoztatás kapcsán szeretném megemlíteni, hogy sajnos Pitvaroson és szerintem a környéken elég sok település küzd azzal, hogy bár szeretnének jönni az emberek köz-

foglalkoztatásba, de nem kapnak kellő minőségű orvosi engedélyt erre. A megváltozott munkaképességűek sajnos jelenleg nagyon nagy problémával küzdenek, hogy a szociális ellátásból nagyon nehezen tudják fenntartani magukat, viszont még akkor sem tudnak elhelyezkedni a közfoglalkoztatásban, ha akarnának, mert nem bírják a feladatot ellátni, és az meg igazságtalan rendszer lenne, hogy egyik 8 órát dolgozik, a másik viszont az egészségi állapota miatt egyszerűen nem tudja ellátni ugyanazt a feladatot, tehát talán kicsit – tényleg csak gondolatébresztőnek – ha külön rendszer alakulna ki a megváltozott munkaképességűeknek, hiszen van 6, 4, illetve 2 órát dolgozni tudó ember is, amennyit az egészsége enged. Amire büszke vagyok, és ezt szeretném megjegyezni, hogy az elmúlt egy évben Pitvaros lakosságszáma jelentősen növekedett, a sajnos nagyon sok évi csökkenés után eljutottunk oda, hogy az 1457 fős lakosságszámunk újra 1500 környékén van, a pén-teki adat 1499 fő.

Dr. Lázár János országgyűlési képviselő – És ezt minek tudod be, polgármester úr?

Radó Tibor polgármester – Szerintem a fejlesztéseknek is egy kicsit, illetve az, hogy a nagyvárosokban talán csökkent a lehetőség az embereknek és hazaköltöznek.

Dr. Lázár János országgyűlési képviselő – Van hazaköltözés, vagy van kiköltözés?

Radó Tibor polgármester – Szerencsére van.

Weszely Tamás Makói Járási Hivatalvezetője – Van konkrét ismerősöm, aki visszaköltözött.

Radó Tibor polgármester – Igen, és szeretnénk segíteni a lakosságot, eddig is nagyon nagyon szépen köszönjük azt a támogatást, amivel a kormányzat illetve a képviselő úr is dolgozott, hogy Pitvarosra is az a 10 millió forint, melyből Pitvaros Község Önkormányzata a közintézmények felújítása mellett ingatlanok vásárlásába is szeretne pénzt fektetni, és a leromló állapotú ingatlanokat felvásárolva bérlakásokat vagy eladó ingatlanokat létrehozni. Hiszen ha csökken az ingatlanállományunk, akkor egyúttal a lakosságszám is csökken. És ezt megfordítva szeretnénk azért egy jövőképet állítani Pitvaros elé. A segélyezés kapcsán említeném meg, hogy a helyi segélyezési rendszert úgy alakítottuk ki, hogy a közmunkaprogramban megtermelt terményeket és tűzifát is tudunk biztosítani a lakosságnak, utóbbit azért, mert erdőgazdálkodók is vagyunk. Pénzügyi támogatást nem biztosítunk, hacsak nem feltétlenül szükséges, viszont ellátást próbálunk mindenkinek adni, ha valaki azt mondja, hogy ő éhes, szeretne valamit enni, próbálunk neki terményt biztosítani, illetve ha fázik, akkor télen tudunk tűzifával szolgálni szociális alapon. Talán ez is egy kicsit segíti a lakosságot abban, hogy társadalmilag fejlődjön, és magáénak érezze a települést, olyan értelemben, hogy próbáljon meg tenni azért, hogy jobb legyen Pitvaroson élni, hogy fejlődjünk, és mindenki kivegye a részét abból, hogy Pitvaros előrelépjen. És úgy látom, hogy ennek már elég sok eredménye van. Turizmus kapcsán szeretném megjegyezni, nagyon régóta már, azt hiszem, 2007 óta van szervezés alatt egy Mária zarándokút, melynek része lehet Pitvaros is, pont egy hete, 12-én volt itt az úriember, aki Csíksomlyóra megy Siklósról gyalog, nálunk szállt meg ismételt, és vele közösen szervezzük, hogy Pitvaros része legyen ennek a zarándokútnak, és akár egy vallási alapokon nyugvó turizmusra is ráépíthessünk. Hiszen gyönyörű templomunk van, a katolikus templom, illetve remélem, az evangélikus templomunk is kaphat egy felújítást, támogatást, hiszen nagyon ráfér a településre, mert hát valljuk be, a köré épült Pitvaros. Tehát anélkül nem is lenne Pitvaros. Nagyon nagy szükségünk lenne rá, hogy megóvjuk legalább az állapotát. És egyetlen egy kérdés, amire biztos, hogy nem tudunk most választ találni, de remélem, hogy a későbbiekben akár e-mailben kaphatunk, van egy olyan KEOP pályázatunk benyújtva, amit 2013. februárban nyújtottunk be, és június 25-e óta semmilyen visszajelzés nincs. Ez egy napelemes pályázat az önkormányzat épületére. A megtermelt árammal szeretnénk biobrikettet gyártani a gépsor segítségével, és sajnos nincs visszajelzés a pályázatról, még az sem, hogy elutasították volna.

Dr. Lázár János országgyűlési képviselő – Megnézem.

Dr. Lázár János országgyűlési képviselő – Ha a polgármester úr megengedi, akkor az utolsó kérdése kapcsán megjegyezném, hogy ezt a konkrét számot kérem, polgármester úr, hogy kapjam meg, hogy konkrétan tudjak válaszolni. A demográfiai kérdés egy nagyon fontos kérdés, örömteli és biztató hír, hogy ha valóban növekszik Pitvaroson a lakosság, már azt jó, ha nem csökken. 88.700 gyerek született 2013-ban, ami nagyon kevés ahhoz képest, hogy 2002-ben még majdnem 100.000 gyerek született az országban, annak ellenére, hogy az elmúlt három évben nagyon jelentős családpolitikai, a gyerekvállalást, és a kisgyermek nevelését támogató változások következtek be. Nemcsak a szocpolban, a GYES, GYED rendszerében is, és az adórendszerről nem is beszélve, tehát az, hogy valakinek három gyereke van, lényegében nem kell személyi jövedelemadót fizetnie, ez azért Európai szinten is figyelemre méltó. Meglátjuk, hogy ennek mi lesz a hatása, mi lesz az eredménye, én abban hiszek, hogy a természetes környezet, tehát az emberi környezet, az élő környezet alakítása érdemben befolyásolja egy családnak a boldogulását, és kihatással lehet a demográfiai viszonyokra. Erről beszéltem, mikor azt mondtam, hogy elérhető, szerethető közösségeket és településeket kell létrehozni, ahol egy fiatal család is megtalálja részben az oktatás, neveléshez szükséges infrastruktúrát, az egészségügyit, de a szabadidő eltöltése, kulturált eltöltése is fontos, és ehhez sportlétesítmények is kellenek. Ha ebbe investál egy település, mindig számíthat rám, mert ezekkel a dolgokkal egy fiatal számára lehet, hogy innen el kell mennie munkát vállalnia, de ugyanakkor itt lakik, sokkal olcsóbb adott esetben, és jó feltételek mellett tud itt lakni. Főleg, még hogy ha a centrumok megközelíthetőek, adott esetben, Makó könnyebben megközelíthető vagy jó logisztika párosul ehhez, ami ebben a térségben nem könnyű, akkor nem sok értelme van, hogy beköltözzön egy nagyon városba, miközben az ingázás az adott esetben sokkal jobban megéri vagy vállalható számára. Most itt még azon is gondolkodunk, hogy a munkába járás költségeinek a megtérítése hogyan alakul, ugye azért van ezeken a településeken viszonylag nagyobb munkanélküliség, mert egy munkáltató ma Makón nem tudja például kifizetni vagy megfizetni azt, hogy ha valakinek kocsival kell bejárnia. Egy ilyen településen vagy az a megoldás, hogy a buszközlekedés jelentősen javul és alkalmazkodik a munkavállalókhoz, vagy az a megoldás, hogy az autó üzemben tartás és gépkocsi fenntartás költségei csökkennek. De ezzel biztos, hogy kell az államnak valamit tennie, mert egy kistelepülésnek az élhetősége az több részmegoldásból állhat elő. Az egyik részmegoldás, hogy egy kistelepülésről a nagy munkabázisokra gyors és olcsó legyen a bejutás. Ezt vagy úgy csinálja az ember, hogy összeszedi az embereket céljاراتokkal vagy tömegközlekedéssel, és ez olcsóbb, vagy mint ahogy nagy országokban, például Amerikában csinálják, leviszi az üzemanyag árát, és a gépkocsi üzemben tartásának a költségét, és még lehetőséget biztosít a munkaadónak arra, hogy ezeket a költségeket, valahogy kompenzációban odaadja. Mert egyébként, ha döntenie kell, hogy most egy Makóról jövő embert vagy egy pitvarosi embert vesz fel, akkor nem a pitvarosit fogja felvenni, mert az kevesebbet fog keresni praktikusán a bejárás költségeit nem fogja tudni érvényesíteni. Busszal pedig nem tud bejárni, mert nem jól van megszervezve a tömegközlekedés. Ha saját kocsival jár, nem tud annyit keresni, hogy azt kitermelje a munkahelye. Ez egy olyan kérdés, ami ránézésre nem túl jelentős, de közben eldöntheti az egész vidéki munkaerőpiacnak a sorsát. A másik részére visszakapcsolva, az életminőséggel kapcsolatban, ha van olyan ötleted, mint a csanádalbertieknek, például ők egy közösségi házat szeretnének, ahol a sportolás, a kultúra, a rendezvényterem funkció együtt van, ahol művelődési ház, van, ez nyilván meg van oldva, tehát ha van az életminőség javításával kapcsolatban, fiatalok számára az életminőségükben, sportpálya vagy valamilyen pálya, tudom, hogy itt az is van, de ezzel együtt arra nyitott vagyok és a kormánytól talán ilyen EU-s pénzeket kívül is lehet szerezni. És azt a tendenciát meg kell ragadni, hogy ha elég fiatal van, vagy nő a lakosságlétszám, és elég gyerek születik, mert az iskolakérdés az tulajdonképpen gyerekkérdés. Amíg van gyerek, addig van iskola. Elfogy a gyerek, nincs iskola, nincs miről beszélni, nem lehet ott iskolát fenntartani, ahol nincs gyerek, a legnagyobb állami jó szándékkal sem. Az állami jó szándék most megvan, mert a kisiskolák, a törvényben le van rögzítve,

hogy megmaradnak, tehát nincs szó a kisiskolák megszüntetéséről. De azért az sem mindegy, hogy milyen egy alsó tagozat, milyen egy óvoda, de hát a minőséget meg elvárja egy szülő. Ezért nem mindegy, hogy milyen egy óvoda egy kistelepülésen, milyen egy alsó tagozat, milyen egy felső tagozat, ebbe rengeteg energiát, pénzt lehet invesztálni. Ami a közmunkát illeti, ha van állami földterület a település határában, az új jogszabályok szerint ez előnyt fog élvezni, akár állami erdőterületről beszélünk, vagy állami földterületről, mert a közmunkaprogram kapcsán önkormányzati kezelésbe adható. Erre felhívom az önkormányzat figyelmét, hogy ezt részben meg elehet tudni a földalaptól, hogy milyen földterületek vannak Pitvaros közigazgatási területén, részben pedig lehet ilyen igényt, jogosultságot benyújtani. A napelemes pályázatot pedig pontosan megnézem.

Radó Tibor polgármester – Adnék egy táblázatot a pályázatainkról, amit megjelöltem, illetve ha már az állami földtulajdonok lettek megemlítve, én szeretnék átadni egy kisebb levelet, mely a Pitvarosi víztározóról szól, bár nem állami tulajdonban van, de huszon-éve rendezetlen tulajdoni viszonyokkal rendelkezik. Hasznosítatlan 80 hektáros vízfelületről van szó, ami szerintem nagyon nagy luxus Magyarországnak, hogy nem tudunk vele mit kezdeni, nagyon bonyolultak a vagyoni helyzetek és sajnos települési vezető illetve nyilván segítséggel a hivatalok nem tudunk hatékonyan lépni. Tehát egy állami segítséget szeretnék kérni, akár egy jogszabály-változtatással ahhoz, hogy vagy kártalanítva a jelenlegi tulajdonosokat hasznosítsuk az ingatlant, vagy pedig akár egy közös hasznosításban működteszük.

Dr. Lázár János országgyűlési képviselő – Ez itt van Pitvaros határában?

Radó Tibor polgármester – Mezőhegyes felé.

Dr. Lázár János országgyűlési képviselő –Köszönöm szépen. Megjegyzem. Tessék parancsolni, ha van kérdés, szívesen válaszolok.

Weszely Tamás Makói Járási Hivatal vezetője – Polgármester úrnak én egy tájékoztatást szeretnék adni, a Nemzeti Szociális és Rehabilitációs Hivatalnak van egy támogatási programja, ahol megváltozott munkaképességűeket lehet alkalmazni, és Csongrád megye most újabb 100 főt igényelt, és így újabb 100 főre van lehetőség Csongrád megyében.

Radó Tibor polgármester – Nagyon szépen köszönöm a tájékoztatást. Én átadnék egy bankszámlakivonatot, ha érdeklí az önkormányzatunknak a...

Dr. Lázár János országgyűlési képviselő –Milyen céllal adja polgármester úr? Küldjek pénzt, vagy hogy milyen jól áll az önkormányzat?

Radó Tibor polgármester – Igazából nagyon visszás információk voltak az elmúlt 3-4 évben Pitvarossal kapcsolatban, hogy milyen adósságok vannak, milyen anyagi helyzetek vannak, és én úgy érzem, hogy ezek a számok mindent elárulnak arról, hogy milyen valójában. A kormányzat segítségével most már tényleg jól gazdálkodik az önkormányzatunk, és rengeteg lehetőségünk van a továbbiakban. Képviselőtársaim? Fejlesztési elképzelés, kérdés?

Tószegi Gyula képviselő – Konkrétan nem fogok elmondani most, egyszer leírtam már, de most nem is az a lényeg, mert írásban kellene majd, néhány gondolatot mondanék arról, hogy az én véleményem szerint, egy önkormányzatnak talán nem az lenne az elsődleges feladata, hogy a gazdasági szereplőket, a gazdaságot fejlessze, munkahelyt teremtsen, ezeknek a segítése. Milyen módon, ugye infrastruktúra fejlesztéssel, ugye itt kétféle infrastruktúráról beszélhetünk, a reál meg a humán infrastruktúráról, amelyik a könnyebb, gyorsabb, látványosabb, az a reálinfrastruktúra. Most nekünk itt Pitvaroson ebből is van bőven tennivalónk, mert aki bejön a településre, nem azt fogja mondani, hogy milyen szépen néznek ki az utcák, a közterületeink, a középületeink egy része azért már szerencsére megújult, felújítottuk, sikerült megcsinálni, másik részét majd talán valamilyen forrásokból, sajátból vagy pályázatiból sikerül, ez a látványosabb. Ami szerintem sokkal nehezebb, hosszabb időt igénybe vevő, hosszabb távon kell gondolkodni, a humán erőforrás, a hu-

máninfrastruktúra. Erre voltak valamikor a TÁMOP-os projektek, ami most megszűnik, de lesz helyette másik, ugye a HEFOP.

Dr. Lázár János országgyűlési képviselő –Így van, ugye egy 1000 milliárdos kassza.

Tószegi Gyula képviselő – Majd ebbe szeretnénk inkább – legalábbis részemről – mert ugye én ebben vagyok inkább érdekelt.

Dr. Lázár János országgyűlési képviselő –Egyetértek. Ez a legnehezebb dolog, ez kecsget rövid távon a legkevesebb sikerrel, ez egy hosszú távú munka és hosszú távú befektetés, az emberformálás, szemléletváltás, gondolkodásváltás, kulturális váltások végrehajtása adott esetben. Nagyon sok pénzt tudunk erre elkölteni, nagyon nagy munka zajlik, hogy ennek mi legyen a belső tartalma, hiszen ez nem látványos, egy képzési program, egy oktatási program, egy iskolai program az korántsem annyira látványos, mint az útépités, járdaépítés vagy kerékpárút építés, bár egyetértek, hogy a magyar tárgyi infrastruktúrájának, a belső település infrastruktúrájának a fejlesztésébe hihetetlen pénzeket lehet beletenni. Amikor kész vannak az utak, akkor lehet szegélyezett úttá átalakítani őket, tehát tudnám mondani, hogy az ember elmegy Burgerlandba mit tapasztal egy 500 fős településen, vagy egy 1000 fős településen, még rengeteg idő hiányzik, hogy utolérjük őket, és mire eljutunk oda, ahol ők most vannak, akkor megint előrébb lesznek valamennyivel, tehát ez most egy ilyen nehéz küzdelemnek tűnik, de hát abba mindig lehet investálni. De az is kulturális kérdés, hogy a saját maga környezetéről mit gondol az ember, mert a hulladékgazdálkodás az nem önkormányzati és állami feladat alapvetően, hanem szemléletmód kérdése. Amíg nincs szemléletmódbeli váltás, addig nem lehet szelektív gyűjtést megcsinálni, amíg nem lehet szelektív gyűjtést megcsinálni, addig csak hulladékdeponálás van, hulladékhasznosítás, az egész dolog nagyon messzire vezet. Ezért az emberformálás, az iskolai képzés, a mindennapos testnevelés, az egész napos iskola kérdése, a pedagógus-továbbképzés kérdése, egy kistépülési iskolában mit és milyen körülmények között kell és lehet csinálni egy gyerekkel. Például milyen sanszot lehet biztosítani a számára úgy, hogy ma elvileg a közlekedés, ha jól van megszervezve, ennyi pénzből, ha jobban van megszervezve, és ha a szélessávú internet otthon minden lakásban, minden családnak lehetőség szerint ingyen vagy olcsón, akkor olyan széles tudást szerezhet, mint még eddig soha. És mégsem nő a tudásbeli versenyképesség, hanem még veszítettünk az elmúlt években. Európai viszonylatban nem vagyunk rosszak, de veszítettünk. Tehát ezek nagyon érdekes és nagyon izgalmas kérdések, főleg egy kistépülési látószögön keresztül, ahol az intézményi szolgáltatások, a szociális adottságok, a szociális különbségek sokkal inkább determináló hatásúak. Tehát ezek nagyon nagy kérdések. Hatalmas kasszája van az emberi erőforrás minisztériumnak, a mostani tartalomfeltöltés zajlik. Eddig 1400 milliárd volt, még most is maradt 950-1000 milliárd forint a következő évekre, kíváncsian várom magam is, hogy mivel állnak eléem, hogy ez mire használható. Biztos vagyok benne, hogy az oktatásba sok pénz kell, a gyerekekre és az oktatása, tulajdonképpen számolatlanul lehet pénzt költeni. És ez jó befektetés, hosszú távú befektetés. De az, hogy van mindennapos testnevelés, az jól van megcsinálva. Most a jó alatt azt értem, hogy van valamennyi infrastruktúra hozzá, ha nem is luxusinfrastruktúra. Az egy kulturális és mentalitásváltás, mert egy lépésre van az egészséges életmódtól, és egy lépésre van az egészségbiztosítási kassza fenntarthatóságától. Ezek mind nagyon fontos kérdések.

Tószegi Gyula képviselő– Ugye annak idején még az én korosztályomban nem volt akkora nagy probléma a mindennapos testnevelés, mert ezt saját magunktól csináltuk.

Dr. Lázár János országgyűlési képviselő –Igen, de ma a kommunikáció világa és a telekommunikáció világa olyan kínálatot jelent, hogy ha a gyereknél nincs beszabályozva, akkor leköti, és nem a mozgást választja.

Tószegi Gyula képviselő– Igen, tudom, ezt saját magam is tapasztalom. Már nem magamon, hanem a településen.

Dr. Lázár János országgyűlési képviselő – De ez probléma. Ezért kell a gyerek számára, tehát vissza kell térni a gyereknevelés nemes küldetéséhez.

Tószegi Gyula képviselő – Így alapvetően főleg a felnőtt infrastruktúra, gondolkodásmód nevelésére gondolok. Ugye a gyereknevelésben megvan az infrastruktúra, az iskolai hálózat, ők befogadóbbak, nyitottabbak. De a felnőtteket sokkal nehezebb akár ide becsalni, ez most is látszik, más bocsánat, aki itt van, azokra nem vonatkozik, de hát tényleg nem minden nap jön ide országgyűlési képviselő, aki magas kormánytiszséget is tölt be. És nehéz becsalni az embereket. Meg kell próbálni, és ebben reménykedünk mi is, hogy bizonyos olyan programok, amik elkezdődtek az elmúlt években, az elmúlt ciklusokban, azok folytatódni fognak.

Dr. Lázár János országgyűlési képviselő – A közügyek iránti érdeklődés, a közösségi aktivitás, a fizikai aktivitás ez mind nehéz a mai világban, mert rengeteg ellenhatás éri, ezért rengeteg időt és energiát kell a gyerekekre koncentrálni, úgy gondolom. És ezért a közösségi élet helyszínei, a jó művelődési ház, az ott zajló munka, azok szerintem nagyon fontos dolgok, hogy összetartó közösség legyen, és legyen egyáltalán közösségi élet. Hogy televízió helyett inkább azt válasszák, hogy beszélgetnek egymással, még akkor is, ha vitatkoznak. Vagy az internet helyett. Ez nem egy egyszerű dolog. De még egyszer mondom, vannak gyakorlati példák, a hulladékgyűjtés megszervezése, a különböző közösségi fejlesztések megszervezése, a rendezett, gondozott környezet, investálhat a település önkormányzata horribilis pénzeket közterületek rendbetételére, hogy ha egyébként az emberek nem teszik a saját környezetüket rendbe, nem nyírják le a fűvet, nem gondozzák a fákat, nem szedik össze a szemetet. Az önkormányzat egyedül nem tud, tehát ha nincs meg a szellemiség e körül, akkor ez egy szélmalomharcnak tűnik, sok évig, tíz évig csináltam, de voltak eredmények. Tehát van, amikor kényszerítő eszközökkel, olyan értelemben, hogy azért a tiszta környezet esetében szerintem a bírságolás sem egy elvetendő dolog, tehát azt gondolom, hogy helyi szinten fel lehet azokkal szemben lépni, akik nem tartják a saját portájukat rendben, vagy a saját környezetüket rendben, ezt meg is kell tenni, egy idő után kialakul ennek egy kultúrája, és nem kell már bírságolni adott esetben, de valamikor az elején meg kell, mert nem érti meg.

Tószegi Gyula képviselő – Valamikor fiatalkoromban, még gyerek lehettem akkor, volt ez a tiszta udvar, rendes ház.

Dr. Lázár János országgyűlési képviselő – Valami olyasmi, igen. Tudja képviselő úr, azt gondolom, hogy bármilyen furcsa lesz, amit most mondok, nem is a sajtónak szánom, mert félreértelmezhető, csak ebben a szöveggörnyezetben él meg, nem biztos, hogy Magyarországon a pénzkérdés a legnagyobb kérdés. Én azt gondolom, hogy gondolkodásmódbeli, mentalitásbeli, sokszor igényesség kérdése, ilyen kérdésekben legalább akkora baj van, ha nem nagyobb baj. Ebben az országban nagyon sok pénz van, aminek egy részét ellopják, sajnos ez így van, egy része viszont nem hasznosul úgy, ahogy hasznosulhatna, ami alapvetően mentalitás, gondolkodásmód, nem is intellektus, mert a magyar az egy intelligens nép, tehát nem arról van szó, hogy nem volna eszünk hozzá, egyszerűen mentalitásbeli. A kommunizmusnak a legsúlyosabb rombolása az nem a materiális rombolás, bár az se semmi, amit végrehajtottak, a múltat végképp eltörölni jegyében, amit a földről eltöröltek, az nem kevés. De az igazi probléma az a mentalitás, gondolkodásmódbeli probléma. A felelősség problematikája, az, hogy mekkora vitát kellett folytatni, míg élek, nem felejttem el, az Alaptörvényről, hogy most mi kerüljön bele az Alaptörvénybe. Az, hogy mindenkinek joga van arra, hogy róla gondoskodjanak, vagy mindenkinek felelőssége, hogy magáról gondoskodjon. Ez két külön kultúra. Ez két külön világ. Ez két külön irányzat, most nekem kötelességem, felelősséggel tartozom magamért vagy a családomért, és ezt meg is kell csinálnom, vagy pedig ülhetek otthon és várhatom, hogy nekem segítsenek. Ez két külön ország. Nem egy törvénnyel változik meg a gondolkodásmód, a mentalitás. Én köszönöm szépen a lehetőséget, elnézést kérek, de Kövegyre megyek innen, onnan meg Csanádpalotára, és mindenhol a polgármesterrel meg a képviselőtestü-

lettel találkozom, szeretném, hogy ha tarthatnék lakossági fórumot meg fogadóórát belátható időn belül, és negyedévenként, ha a képviselőtestülettel találkozhatnék, és átbeszélhetnénk az ügyeket, az nekem nagy könnyebbség lenne a munkámban, és hátha tudnék segíteni. Köszönöm szépen a lehetőséget.

Radó Tibor polgármester – Testületi ülés keretén belül van-e még kérdés, javaslat? Mivel véleményem szerint egyik napirendi pont sem igényel határozatot, a képviselőtestület nevében mondhatom, hogy a bemutatkozást és a tájékoztatót tudomásul vettük. A 2014-20 közötti fejlesztési terveinket elküldjük írásban országgyűlési képviselő úr részére, és csatoljuk a jegyzőkönyvhöz is. Megköszönöm a részvételt és a rendkívüli testületi ülést bezárom.

Kmft.

Radó Tibor
polgármester

Dr. Sarkadi Péter
jegyző

Anderkó Attila
jegyzőkönyv hitelesítő

Tószegi Gyula
jegyzőkönyv hitelesítő